

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/39/2024
Identifikačné číslo spisu:	8711205823
Dátum vydania rozhodnutia:	18.12.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Trubanová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8711205823.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov: 1/ BAU land, spol. s r. o., so sídlom Jiřího Wolkera 378/9, Poprad, IČO: 31 687 539, 2/ Slovenská autobusová doprava Poprad, akciová spoločnosť, so sídlom Wolkerova 466, Poprad, IČO: 36 479 560, obidvaja zastúpení: JUDr. Mikuláš Buzgó, advokát, so sídlom Štúrova 20, Košice - Mestská časť Staré Mesto, proti žalovanému: Slovenská republika - Železnice Slovenskej republiky, so sídlom Klemensova 8, Bratislava, IČO: 31 364 501, o určenie vlastníckeho práva a iné, vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 21C/84/2011, o dovolaní žalobcu 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 22. marca 2023 sp. zn. 2Co/3/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovanému n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Poprad rozsudkom z 18. júna 2020 č. k. 21C/84/2011-604 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu“ alebo „rozsudok súdu prvej inštancie“) zamietol návrh žalobcov na prerušenie konania (prvá výroková veta) a žalobu zamietol (druhá výroková veta). Žalovanému priznal voči žalobcom nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením (tretia výroková veta).

1.1. Z odôvodnenia rozsudku okresného súdu vyplýva, že žalobcovia sa po pripustení zmeny žaloby na pojednávaní dňa 8. marca 2018 žalobou domáhajú, aby súd rozhodol tak, že: „I. Súd u r č u j e, že výlučným vlastníkom nehnuteľnosti - vedľajšej, drobnej stavby - spevnenej komunikácie, zhotovenej z čadičových kociek 200 x 200 x 200 mm stojacej na pozemkoch zapísaných na Okresnom úrade Poprad, katastrálnym odborom pre okres O., obec O., k. ú. O. na LV č. XXX ako KN-C parc. č. XXXX/X - ostatné plochy o výmere 192 m², parc. č. KN-C č. XXXX/XX - ostatné plochy o výmere 636 m² je žalobca 2/; II. Súd u r č u j e, že výlučným vlastníkom nehnuteľností - vedľajšej, drobnej stavby - oplotenia, stojaceho na hraniciach pozemkov zapísaných na Okresnom úrade Poprad, katastrálnym odborom pre okres O., obec O., k. ú. O. na LV č. XXX, medzi parc. č. KN-C č. XXXX./.. a KN-C č.

XXXX/XX; KN-C č. XXXX/XX a KN-C č. XXXX/XX, KN-C č. XXXX/XX; KN-C č. XXXX/XX a KN-C č. XXXX/XX, KN-C č. XXXX/XX a KN-C č. XXXX/XX je žalobca 2/; III. Súd u r č u j e, že žalobca 2/ v súlade s ustanovením § 151o ods. 1 OZ má právo prechodu a prejazdu, právo prístupu na nižšie uvedené pozemky za účelom opráv stavieb - vedľajších stavieb spevnenej komunikácie a oplatenia na nehnuteľnostiach zapísaných na Okresnom úrade Poprad, katastrálnym odborom pre okres O., obec O., k. ú. O. na LV č. XXX ako KN-C č. XXXX/X - ostatné plochy o výmere 192 m², KN-C č. XXXX/XX - ostatné plochy o výmere 636 m², KN-C č. XXXX./XX - ostatné plochy o výmere 252 m², KN-C č. XXXX/XX - ostatné plochy o výmere 105 m², KN-C č. XXXX/XX - ostatné plochy o výmere 591 m² a KN-C č. XXXX/XX - ostatné plochy o výmere 984 m²; IV. Súd u r č u j e, že žalobca 2/ v súlade s ustanovením § 151o ods. 1 OZ má právo prechodu a prejazdu, právo prístupu na nižšie uvedené pozemky za účelom podnikateľského využívania vlastných stavieb (Sklad ZS) na nehnuteľnostiach zapísaných na Okresnom úrade Poprad, katastrálnym odborom pre okres O., obec O., k. ú. O. na LV č. XXX ako KN-C č. XXXX./X - ostatné plochy o výmere 192 m², KN-C č. XXXX/XX - ostatné plochy o výmere 636 m², KN-C č. XXXX./XX - ostatné plochy o výmere 252 m², KN-C č. XXXX/XX - ostatné plochy o výmere 105 m², KN-C č. XXXX/XX - ostatné plochy o výmere 53 m², KN-C č. XXXX./XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 35 m², KN-C č. XXXX/XX - ostatné plochy o výmere 25 m², KN-C č. XXXX/XX - ostatné plochy o výmere 51 m², KN-C č. XXXX/XX - ostatné plochy o výmere 17 m², KN-C č. XXXX/XX - ostatné plochy o výmere 50 m², KN-C č. XXXX/XX - ostatné plochy o výmere 51 m², KN-C č. XXXX/XX - ostatné plochy o výmere 46 m² a príslušnú časť parcely KN-C č. XXXX/X - ostatné plochy o výmere 57.490 m²; V. Súd u r č u j e, že stavba „rampa“, tak ako ju definuje žalovaný, na nehnuteľnostiach zapísaných na Okresnom úrade Poprad, katastrálnym odborom pre okres O., obec O., k. ú. O. na LV č. XXX ako pozemky KN-C č. XXXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 318 m², KN-C č. XXXX/XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 131 m², KN-C č. XXXX/XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 325 m², KN-C č. XXXX/XX - ostatné plochy o výmere 51 m², KN-C č. XXXX/XX - ostatné plochy o výmere 17 m², KN-C č. XXXX/XX - ostatné plochy o výmere 50 m², KN-C č. XXXX/XX - ostatné plochy o výmere 51 m² a KN-C č. XXXX/XX - ostatné plochy o výmere 46 m², neexistuje; VI. Súd u r č u j e, že výlučným vlastníkom nehnuteľností - súčastí stavieb súp. č. XXXX (obslužných chodníkov a prečnievajúcich častí konštrukcií striech skladov súp. č. XXXX), stojacich na parcele KN-C č. XXXX/XX - ostatné plochy o výmere 51 m², KN-C č. XXXX/XX - ostatné plochy o výmere 17 m², KN-C č. XXX/XX - ostatné plochy o výmere 50 m², KN-C č. XXXX/XX - ostatné plochy o výmere 51 m², KN-C č. XXXX/XX - ostatné plochy o výmere 46 m², zapísané na LV č. XXX Správy katastra Poprad, okres O., obec O., k. ú. O., je žalobca 1/; VII. Žalovaný je p o v i n n ý žalobcom 1/ a 2/ uhradiť trovy tohto konania.“

1.2. Na základe vykonaného dokazovania a posúdiac žalobu podľa § 162 ods. 3, § 164, § 470 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“), § 80 písm. c) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, § 8 ods. 2, § 63, § 64 ods. 2, § 65 ods. 1, § 347 ods. 1, 3, 4 a 5, § 349 zákona č. 109/1964 Zb. Hospodárskeho zákonníka účinného ku dňu 30. decembra 1977, § 12 ods. 1 a 2, § 15 ods. 1 zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby účinného v čase privatizácie, § 120 ods. 1, § 121 ods. 1, § 129 ods. 1, § 130 ods. 1, § 134 ods. 1, § 135c ods. 3, § 151 ods. 1, 2, § 151n ods. 1 a 2, § 151o ods. 1 až 3, § 151n ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), mal súd prvej inštancie za preukázaný spôsob, akým nadobudli právni predchodcovia žalobcu 2/ objekt skladu tovaru, ktorý sa nachádza na niektorých z pozemkov tvoriacich predmet tohto sporu. Hospodárska zmluva z 31. decembra 1977, zoznam nehnuteľných základných prostriedkov odovzdávaných právnenému predchodcovi žalobcu 2/, ani zápisnice o komisionálnom súpise hnutelných a nehnuteľných základných prostriedkov určených k delimitácii pre právneho predchodcu žalobcu 2/ ku dňu 31. decembra 1977, nekonštatujú prevod správy v prospech právnych predchodcov žalobcu k sporným pozemkom, ani iný právny dôvod, na základe ktorého by sa títo mohli domnievať, že sú vlastníkami daných parciel. Len samotné užívanie nehnuteľností nepostačuje pre záver o relevantnej existencii titulu pre vstup do držby a samotnú oprávnenú držbu. Právny predchodca žalobcu 2/ SAD š. p. Poprad sa vo vzťahu k predmetným nehnuteľnostiam nesprával ako ich vlastník. Zároveň predmetom konania Okresného súdu Poprad sp. zn. 7C/556/97 boli len budovy skladu súp. č. XXXX k. ú. O. a právny predchodca žalobcu 2/ ani

nežiadal určiť vlastníctvo aj k pozemkom, na ktorých sa budovy skladu nachádzajú. SAD š. p. Poprad ako nájomca uzatvoril s prenajímateľom Železnice Slovenskej republiky Bratislava dňa 2. januára 2001 nájomnú zmluvu o nájme pozemkovej plochy železníc podľa § 663 a nasl. Občianskeho zákonníka, pričom predmetom nájmu v prospech právneho predchodcu žalobcu 2/ boli aj nehnuteľnosti v celkovej výmere 986 m², t. j. parcely KN č. XXXX/X, KN č. XXXX/XX, KN č. XXXX./XX, KN č. XXXX/XX, KN č. XXXX/XX, KN č. XXXX/XX a KN č. XXXX/XX. Nájomnou zmluvou z 10. augusta 1955 právny predchodca žalobcu 2/, SAD š. p. Poprad, prenajal žalobcovi 1/ časť drevenej jednopodlažnej budovy - sklad ZBS, jej západnú časť bez pozemku a nájomnou zmluvou z 1. mája 1993 ČSAD š. p. Košice ako prenajímateľ prenajal T. I. a B. J. drevenú jednopodlažnú budovu - sklad ZBS na Wolkerovej ulici 9 v Poprade ako nebytový priestor, bez pozemkov. Žalobca 2/ vznikol dňa 1. mája 2002 rozhodnutím zakladateľa FNM SR vo forme notárskej zápisnice z 10. apríla 2002 a prebral majetok, práva, záväzky a povinnosti, (okrem práv podľa § 16 zákona č. 92/1991 Zb. v súlade s rozhodnutím o privatizácii podniku) podniku SAD š. p. Poprad so sídlom v Poprade, Hraničná 68, ktorý bol zrušený bez likvidácie. Predmetom privatizačného projektu predmetné nehnuteľnosti neboli a vzhľadom na spochybnenú existenciu titulu pre vstup do držby a oprávnenú držbu právneho predchodcu nie je možné započítať dobu držby právneho predchodcu žalobcu 2/ týchto nehnuteľností v jeho prospech. Absencia titulu pre vstup do oprávnenej držby je daná aj u samotného žalobcu 2/. Odo dňa jeho vzniku, t. j. od 1. mája 2002 neuplynula zákonom určená 10-ročná vydržacia lehota. Už dňa 17. mája 2011 podal žalobu na určenie vlastníckeho práva k týmto nehnuteľnostiam, pričom v priebehu tejto 10-ročnej doby žalovaný spochybňoval oprávnenú držbu a možnosť nadobudnutia vlastníctva žalobcom 2/ vydržaním k týmto nehnuteľnostiam.

1.3. Súd prvej inštancie tak dospel k záveru, že podaná žaloba je podaná nedôvodne. K jednotlivým petitom žaloby uviedol: Petit I. týkajúci sa komunikácie - spevnená prístupová cesta: táto nie je zapísaná v katastri nehnuteľností, je príslušenstvom pozemkov, parcela KN-C č. XXXX/X - ostatné plochy o výmere 192 m² a KN-C č. XXXX/XX - ostatné plochy o výmere 636 m², o ktorých už bolo v tomto konaní právoplatne rozhodnuté predchádzajúcim rozsudkom Okresného súdu Poprad v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove, ktorým žaloba o určenie vlastníckeho práva bola zamietnutá, teda neexistuje žiadny titul svedčiaci o vlastníckom práve žalobcu 2/ k predmetnej komunikácii. Petit II. - predmetné oplotenie nie je zapísané v katastri nehnuteľností, je príslušenstvom pozemkov. Vlastníkom týchto pozemkov je žalovaný, preto je aj vlastníkom oplatenia. O parcelách KN-C č. XXXX/XX a KN-C č. XXXX/XX už bolo právoplatne rozhodnuté v tomto konaní predchádzajúcim rozsudkom Okresného súdu Poprad v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove, ktorým bola žaloba o určenie vlastníckeho práva zamietnutá, teda rovnako neexistuje žiadny titul svedčiaci o vlastníckom práve žalobcu 2 / k predmetnému oploteniu. V časti petitu III. a petitu IV. ohľadne vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu podľa § 151o ods. 1 Občianskeho zákonníka súd žalobu zamietol pre nedostatok aktívnej vecnej legitimácie žalobcu 2/, ktorý nie je vlastníkom stavby a pre nedostatok naliehavého právneho záujmu, nakoľko tieto výroky by žiadnym spôsobom nezasiahli do právneho postavenia žalobcu 2/. Rovnako nie sú splnené ani podmienky vydržania, t. j. dobrá viera držiteľa a doba vydržania. Petit V. je negatívne vymedzený petit, pričom nie je negatívnou žalobou v zmysle ustanovenia § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z listinných dôkazov vyplýva, že historicky bola rampa postavená a podľa železničnej knihy existuje doposiaľ s týmto pomenovaním. V právomoci súdu nie je rozhodovať o názvoch objektov ich negáciou, čím mal súd prvej inštancie daný aj nedostatok naliehavého právneho záujmu. V časti petitu VI. súd prvej inštancie žalobu zamietol z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu, nakoľko žalobca 1/ už je vlastníkom skladu kusových zásielok. Obslužné chodníky, resp. pavlače a prečnievajúce časti konštrukcie striech skladov tak, ako ich nazýva žalobca 1/, sú súčasťou tejto stavby, nie pozemkov, ktoré sú v tomto petite uvedené. K petitom III. a IV. dodal, že žalobca 1/ nenavrhol zmenu petitov, ani postup v zmysle § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka pri možnom vylúčení na samostatné konanie v zmysle § 166 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Nepredložil geometrický plán vo vzťahu k navrhovaným vecným bremenám s konkrétnym situačným riešením, ktorý by bol nedielnou súčasťou rozsudku a nenavrhol ani odplatu za vecné bremená. Návrh žalobcov na doplnenie dokazovania znaleckým posudkom súd prvej inštancie zamietol, nakoľko dospel k záveru, že toto by bolo ne hospodárne, keď vykonané dokazovanie považoval za postačujúce na rozhodnutie vo veci samej.

1.4. O trovách konania rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 v spojení s ustanovením § 262 ods. 1 a 2 CSP.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na odvolanie žalobcov rozsudkom z 22. marca 2023 č. k. 2Co/3/2022-696 rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II. a III. potvrdil (prvá výroková veta). O trovách konania rozhodol tak, že žalovanému priznal voči žalobcom nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % (druhá výroková veta).

2.1. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP, keď sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku, konštatujúc správnosť jeho dôvodov. Vo vzťahu k podstatným tvrdeniam žalobcov v odvolaní uviedol nasledovné:

2.2. K námietke nedostatočne zisteného skutkového stavu súdom prvej inštancie (súd sa nedostatočne vysporiadal so skutočnosťami týkajúcimi sa správy štátneho majetku na pozadí spoločenských zmien) poukázal na to, že súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení uviedol tie skutočnosti, ktoré majú právny význam v prejednávanej veci. Konkrétne spomenul Hospodársku zmluvu z 31. decembra 1977, z ktorej nevyplýva, že by predmetom prevodu mali byť aj pozemky uvedené v pôvodnej žalobe žalobcov v tomto konaní tak, ako tvrdia žalobcovia.

2.3. Poukaz žalobcov na právnu úpravu týkajúcu sa prevodu majetku štátu podľa odvolacieho súdu nemení nič na skutočnosti, že prístupová cesta, ako aj oplotenie, vo vzťahu ku ktorým sa v tomto konaní domáhajú určenia vlastníckeho práva, je vo vlastníctve žalovaného, nakoľko výslovne došlo len k prevodu skladu tovaru. Nie je dôvodná ani námietka žalobcov, že po tom, ako bola na autobusovú dopravu prevedená činnosť prepravy kusových zásielok, s touto činnosťou súvisel aj prístup k skladu tovaru, keďže tento právny predchodca žalobcu 2/ využíval. S poukazom na skutočnosť, že sklad tovaru sa nachádza v areáli žalovaného, nemožno mať za to, že by prístupová cesta, ako aj oplotenie bolo využívané len právnym predchodcom žalobcu 2/, prípadne žalobcom 2/. Odvolací súd sa stotožnil s argumentáciou súdu prvej inštancie týkajúcou sa príslušenstva veci, pričom mal rovnako za to, že vlastníctvo k prístupovej ceste ako k príslušenstvu nehnuteľnej veci nemohlo byť prevedené spolu so skladom tovaru, a to vzhľadom na výslovné znenie Hospodárskej zmluvy, ako aj právny názor vyslovený najvyššími súdnymi autoritami, podľa ktorého ak príslušenstvo veci tvoria samostatné veci, tieto môžu byť samostatným predmetom právnych vzťahov a ich právny režim nesleduje zo zákona režim hlavnej veci. Podobne k oploteniu pozemku je potrebné poukázať na to, že oplotenie slúži na ochranu pozemkov, ktorých vlastníctvo neprešlo na žalobcov.

2.4. Pokiaľ ide o argumentáciu, podľa ktorej by vlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam malo prejsť na žalobcov na základe rozhodnutia o privatizácii, odvolací súd uviedol, že toto v konaní nebolo preukázané.

2.5. Námietku nesprávneho právneho posúdenia mal odvolací súd za nedôvodnú, súd prvej inštancie vo veci aplikoval správny právny predpis a tento správne vyložil. Námietka, že súd prvej inštancie sa vo svojom odôvodnení nevysporiadal s argumentáciou žalobcov týkajúcou sa zapísania vlastníckeho práva do katastra na základe geometrického plánu, ktorý nie je spôsobilou listinou, nie je v prejednávanej veci právne relevantná.

2.6. Odvolací súd uzavrel, že na základe súdom prvej inštancie zisteného skutkového stavu je jednoznačne preukázané, že Hospodárskou zmluvou z 31. decembra 1977 bolo na právneho predchodcu žalobcu 2/ prevedené vlastníctvo k skladu. Uvedené bolo preukázané aj v konaní vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 7C/556/1997. K záveru o vlastníckom práve k predmetu sporu svedčiacom v prospech žalobcov nemožno dospieť ani na základe predložených nájomných zmlúv, v ktorých sa uvádza aj rampa, ktorej neexistenciu žalobcovia namietajú. S poukazom na § 134 Občianskeho zákonníka uviedol, že právny predchodca žalobcu 2/ sa nesprával ako vlastník, keďže uzavrel nájomnú zmluvu k pozemkom, na ktorých sa nachádza prístupová cesta, ktorej určenia vlastníctva sa v tomto

konaní domáha. Zároveň nedošlo ani k splneniu ďalšej z podmienok vydržania, a to uplynutia desaťročnej lehoty, nakoľko žalobca 2/ vznikol v roku 2002, pričom už po podaní žaloby v roku 2011 žalovaný rozporoval skutočnosť, že by žalobcovi mohlo svedčať vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam. S poukazom na uvedené nemožno dospieť k záveru o dôvodnosti podanej žaloby vo vzťahu k určeniu vlastníctva v prospech žalobcov k prístupovej ceste, či k oploteniu.

2.7. Obdobne, keďže súd nemal v konaní za preukázané, že by žalobca 2/ de facto vystupoval ako vlastník sporných nehnuteľností, nemožno mať za splnené podmienky ani vo vzťahu k vydržaniu práva zodpovedajúcemu vecnému bremenu.

2.8. K petitu, ktorým sa domáhali určenia neexistencie rampy, odvolací súd uviedol, že z predložených nájomných zmlúv vyplýva, že rampa tak, ako ju označujú žalobcovia, existuje, čo vyplýva aj z fotodokumentácie a železničnej mapy. Je potrebné stotožniť sa s názorom súdu prvej inštancie, že nie je v právomoci súdu, aby rozhodol o názvoch objektov negáciou, pričom na takom určení absentuje právny záujem.

2.9. Za správne považoval odvolací súd rozhodnutie i o časti žaloby, ktorou sa žalobcovia domáhali určenia vlastníckeho práva k súčasťam stavby (obslužné chodníky a prečnievajúce časti konštrukcie striech skladov), ktoré vlastnícke právo bolo právnomu predchodcovi žalobcu 2/ určené už v konaní sp. zn. 7C/556/1997.

2.10. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 a nasl. CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca 1 / (ďalej a j „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť odvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) CSP; navrhol, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Uplatnil si i trovy dovolacieho konania.

3.1. K namietanej vade podľa § 420 písm. f) CSP dovolateľ uviedol, že odôvodnenie napadnutého rozsudku nespĺňa požiadavky kladené procesným predpisom, ani požiadavky rozhodovacej praxe súdov na odôvodnenie rozhodnutia. Odôvodnenie je zmätočné a založené na hodnotení dôkazov vybraných bez ohľadu na pravidlá ich hodnotenia, obsiahnuté v procesnom predpise. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/174/2017. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku vychádzal z výkladu dôvodovej správy ku katastrálnemu zákonu z roku 1995 a mal za to, že preukázanie nesprávnosti zápisu je možné len v konaní o oprave chýb v katastrálnom operáte, resp. v sporovom konaní pred súdom. S týmto hodnotením s a žalobca 1 / nestotožňuje, považuje t o za odmietnutie spravodlivosti, nakoľko súd následne len hľadal vybranými dôkazmi podporu svojho rozhodnutia. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/196/2019 „Žaloba o určenie vlastníckeho práva, je právnym prostriedkom vlastníka na ochranu svojho vlastníckeho práva. Základnými predpokladmi úspešnosti takejto žaloby sú preukázanie vlastníckeho práva žalobcu a skutočnosť, že žalovaný vec neprávom zadržuje, a pri určovacej žalobe aj preukázanie naliehavého právneho záujmu na žiadanom určení. V predmetnej veci bol naliehavý právny záujem žalobcu na určovacej žalobe daný jej spôsobilosťou byť podkladom pre zmenu zápisu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností tak, aby zodpovedal skutočnému stavu.“ Najvyšší súd vo svojom ďalšom rozhodnutí poukázal na judikáтуру R 65/1972 a jednoznačne zdôraznil ako základnú podmienku úspechu žalobcu preukázanie vlastníckeho práva. Žalobca 1/ je presvedčený o možnosti uplatniť uvedené závery aj v tomto sporovom konaní, najmä čo sa týka preukázania vlastníckeho práva a obsahu zápisov v LV č. XXX pre k. ú. O.. Vo vzťahu k listu vlastníctva, výpisom z katastra nehnuteľností uviedol, že ho nemožno vždy považovať za hodnoverný a spoľahlivý (§ 70 zák. č. 162/1995 Z. z.). Výslovil právny názor, že ochrany vlastníckeho práva sa môže domáhať aj ten, kto tvrdí, že je vlastníkom, hoci právny stav v katastri nehnuteľností svedčí niekomu inému. V tomto smere žalobca 1/ poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/196/2019, z ktorého citoval.

3.2. Hospodárskou zmluvou sa prevádzala činnosť (a delimitovala časť majetku) z jedného štátneho podniku na druhý (bod č. 2 zmluvy). Dôvodom prevodu správy bol prevod vnútroštátnej železničnej prepravy kusových zásielok na verejnú cestnú dopravu podľa Uznesenia vlády ČSSR č. 189/1975. Preberajúca organizácia preberala s majetkom aj pohľadávky a záväzky. Nedeliteľnou súčasťou „delimitácie“ tohto majetku bol okrem v zmluve špecifikovaného skladu, aj v zmluve nešpecifikovaný majetok: pozemky pod skladom a pozemky príslušného oploteného areálu nevyhnutného na výkon predmetu podnikania a vedľajšie drobné stavby - prípojky elektriny, vody, kanalizácie (ktorých vlastníctvo nie je sporné a v súčasnosti ich vlastní spolu so skladom žalobca 1/). Až do r. 1996 žiadna z týchto nehnuteľností nebola zapísaná na LV. Pozemok pod celým areálom bol súčasťou veľkého areálu Železničnej stanice Poprad vo vlastníctve Slovenskej republiky, v správe ŽSR (resp. jeho právnych predchodcov) v rozsahu viac ako 100.000 m². Po založení mal žalobca 1/ záujem prenajať si predmetný sklad na podnikanie. Poukázal na svedeckú výpoveď prednostu Železničnej stanice Poprad T. v konaní pred Okresným súdom Poprad sp. zn. 7C/556/1997 (vo veci vlastníctva stavby skladu súp. č. XXXX), ktorý prezentoval pred žalobcom 1/ v čase vzájomných jednaní o možnosti prenájmu SKZ i pred konajúcim súdom postoj, že sklad patrí ŽSR. ŽSR pristúpili na jednanie o zmluve, pričom ich požiadavkou bolo, aby žalobca 1/ za účelom presného definovania predmetu nájmu dal vyhotoviť geometrický plán (GP) na svoje náklady. V r. 1995 žalobca 1/ požiadaval o vyhotovenie GP č. 31693598 - 524/1995 a nechal rozčleniť pozemky pod skladom (a tým aj sklad samotný) na 3 + 5 samostatných parcelných čísel, čo malo v tom čase praktický zmysel. Ďalších 5 parciel predstavovalo a dodnes predstavuje spolu s úžitkovou plochou tzv. zastavanú plochu skladu. Úmyslom zhotovenia GP však nebolo určenie zastavanej plochy. Pozemky parc. č. XXXX/X, č. XXXX/XX a č. XXXX/XX predstavovali zostávajúce pozemky príslušného oploteného areálu nevyhnutného na výkon predmetu podnikania. Po uzavretí nájomnej zmluvy so ŽSR dňa 6. marca 1996, použili tento GP dňa 1. júla 1996 zložky ŽSR k zápisu stavby skladu do katastra nehnuteľností, pričom sklad súp. č. XXXX nechali zapísať v LV len na parc. č. XXXX/X, č. XXXX./XX a č. XXXX/XX. Po zistení uvedeného SAD š. p. podal žalobu na Okresný súd Poprad (sp. zn. 7C/556/1997) a stavba skladu bola zapísaná v jeho prospech. Aj keď SAD Poprad bol štátny podnik a so skladom súvisiace pozemky boli vo vlastníctve Slovenskej republiky, tieto sa skôr do privatizačného projektu nedostali a „osud“ týchto pozemkov vyššie uvedenou žalobou, ani inými postupmi z nedostatku odborných vedomostí, neriešil. Až transformáciou štátneho podniku (právneho predchodcu SAD a. s.) na akciovú spoločnosť podľa zákona č. 92/1991 Zb., následnou privatizáciou a kreovaním nových orgánov v SAD Poprad, akciová spoločnosť (SAD a. s.) po roku 2002, došlo k postupnému auditu „známeho a neznámeho majetku“ v privatizovanej spoločnosti. Takto o. i. došlo neskôr aj k súčinnosti žalobcu 1/ a SAD a. s. pre účely tohto konania. Strata vlastníctva SR v správe ŽSR je podstatnou právnou otázkou pre rozhodnutie o tom, či bezdôvodné obohatenie vôbec vzniklo. Uvedené odvolací súd vo svojom odôvodnení obchádza. Neberie v úvahu dôkazy preukazujúce stratu správy celého nehnuteľného majetku, po ktorej k žiadnemu nároku titulom užívania - nájmu nehnuteľností žalobcom 1/ nemohlo dôjsť.

3.3. Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 4Cdo/196/2019 uviedol, že podľa § 420 písm. f) CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Uviedol, že dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

3.4. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolateľ uviedol, že je potrebné poukázať na nedostatky odbočujúce od rozhodovacej praxe, a to s ohľadom na danosť vlastníckeho práva k pozemkom, za užívanie ktorých sa bezdôvodné obohatenie uplatňuje. V prvom rade ide o otázku posudzovania vlastníckeho práva žalovaného k nehnuteľnostiam, ktoré podľa jeho názoru bolo riadne a relevantne spochybnené s ohľadom na viaceré zmeny vlastníckych vzťahov, a to prevodom správy a následkom privatizácie. Súdu bol poskytnutý dôkaz, že k zmene správy majetku došlo. Je potrebné uviesť, že aj počas daného obdobia platili právne predpisy, ktoré o. i. stanovovali

zákonné podmienky pre vyvlastnenie. V tomto smere poukázal žalobca 1/ na rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30. januára 2023 č. k. 7Co/41/2022-136, kde sa rozhodovalo v obdobnej veci. Žalovaný vo veci sp. zn. 7Co/41/2022 odkúpil na základe verejnej ponuky od mesta areál bývalej materskej školy. Tento areál stál na parcele, na ktorú si nárokoval žalobca, hoci už jeho otcovi bola parcela vyvlastnená. Odvolací súd vo veci pozemku v areáli škôlky potvrdil prvostupňový rozsudok, ktorým bola žaloba zamietnutá, pričom prierezovo sa zaoberá všetkou relevantnou a aktuálnou judikatúrou v danom smere. Poukazujúc na viaceré nálezy Ústavného súdu SR (sp. zn. IV. ÚS 65/2019, I. ÚS 510/2016) a hlavne na nález sp. zn. IV. ÚS 59/2021 súd konštatuje: „Súčasťou princípu materiálneho právneho štátu je nielen možnosť, ale aj povinnosť vykladať právne normy ústavne súladným spôsobom s prihliadnutím na princíp elementárnej spravodlivosti.“ Žalobca poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 65/2019, v zmysle ktorého nemôžu byť rozhodnutím dotknuté právne pomery tretích strán. Na základe uvedeného teda odvolací súd pri posudzovaní situácie, kedy žalovaný 1/ (mesto) bol na základe rozhodnutia o vyvlastnení vlastníkom nehnuteľností, tak túto mohol v súlade s § 588 Občianskeho zákonníka previesť na iného (žalovaného 2/ ako podnikateľský subjekt), na ktorom základe žalobu zamietol. Odklon od judikatúry dovolateľ vidí v tom, že súd nezohľadnil konštantnú rozhodovaciu prax odzrkadľujúcu sa aj v prezentovaných nálezoch, keď neprihliadol na rozhodnutie o vyvlastnení, či privatizácii, na ktorom podklade došlo k zmenám vlastníckych vzťahov, hoci formálne v katastri zápis pretrval. V súvislosti s nesprávnym právnym posúdením a odklonom poukázal i na nedostatky odôvodnenia napadnutého rozsudku, ako je už uvedené vyššie. Žalovaný sa navyše bránil aj originárnym spôsobom nadobudnutia pozemkov - vydržaním, na ktorých stáli stavby, ktoré kupoval od správcu konkurznej podstaty (a ktorých je dosiaľ vlastníkom), pričom pri uvedenom súdu poskytol aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR (sp. zn. 4Cdo/88/1997), ktoré správnosť jeho obrany potvrdzovalo. Aj v tomto prípade sa súdy oboch stupňov odklonili od označeného rozsudku a zaťažili tak svoje rozhodovanie vadou, ktorú dovolaním namieta. Z uvedeného plynie, že správne zvolil svoju obranu nielen v popretí vlastníckeho práva žalovaného, ale taktiež v tvrdení, že sa stal vlastníkom vydržaním. Odvolací súd mal správne vec posúdiť tak, že je potrebné skúmať vznik vlastníckeho práva žalobcu 1/ aj vydržaním, hoci aj v rámci predbežnej otázky.

4. Žalobca 2/, ani žalovaný sa k dovolaniu žalobcu 1/ písomne nevyjadrili.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolaniu nemožno vyhovieť.

6. Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím predstavujúcim res iudicata), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (porovnaj sp. zn. 3Cdo/319/2013, 1Cdo/348/2013, 3Cdo/357/2016).

7. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Právna úprava dovolacieho konania dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania. K posúdeniu dôvodnosti dovolania môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania.

8. Dovolateľ uplatnil dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP a podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

K dovolaniu podľa § 420 písm. f) CSP

9. Z ustanovenia § 420 písm. f) CSP vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je procesnou povinnosťou dovolateľa v dovolaní uviesť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a náležitým spôsobom označiť dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

11. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

12. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (pozri sp. zn. 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto skúmal, či v konaní došlo k vade zmätočnosti namietanej dovolateľom.

13. Z hľadiska obsahu dovolania (§ 124 ods. 1 CSP) dovolateľ všeobecne namietal zmätočnosť (nepreskúmateľnosť) napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

13.1. K uvedenej dovolacej námietke dovolací súd uvádza, že jedným z princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť (§ 220 a § 393 CSP, I. ÚS 243/2007), pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo vrátane toho, čo uviedli strany sporu. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na ich základe dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak ale ide o argument pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

13.2. Po preskúmaní obsahu spisu a dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu a rozsudku

súdu prvej inštancie dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s potvrdzovaným rozhodnutím súdu prvej inštancie, spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 393 ods. 2 CSP a § 220 ods. 2 CSP z hľadiska formálnej štruktúry a obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok, vykazuje logickú, funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania a nemožno ho považovať za neodôvodnené. Dovolací súd nezistil, že by v danej veci išlo o takýto prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 393 ods. 2 CSP, ktorým by došlo k porušeniu práva žalobcu 1/ na spravodlivý proces.

13.3. Odvolací súd odôvodnil potvrdzujúci výrok svojho rozhodnutia spôsobom zodpovedajúcim zákonu. Z obsahu odôvodnenia preskúmaného rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP stotožniac sa s dôvodmi rozsudku súdu prvej inštancie vrátane správnych skutkových a právnych záverov, na ktoré aj odkázal v zmysle § 387 ods. 2 CSP (pozri odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu). Odvolací súd svoje rozhodnutie nezažl, v porovnaní so súdom prvej inštancie, na žiadnych iných, či nových skutkových a právnych záveroch.

13.4. Keďže odvolací súd sa s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie stotožnil, treba jeho dôvody posudzovať v kontexte s dôvodmi uvedenými v rozsudku okresného súdu, s ktorým vytvára organickú (kompletizujúcu) jednotu, keďže prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09). Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie.

13.5. V dôvodoch rozsudku odvolací súd podrobne vysvetlil, prečo potvrdil ako vecne správne rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým bola žaloba zamietnutá a vyjadril sa k nosnej argumentácii odvolateľov (žalobcov 1/, 2/) uplatnenej v odvolaní ohľadom vytýkaných nesprávnych skutkových zistení súdu prvej inštancie (bod 21. napadnutého rozsudku), i namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie (body 22., 25., 28. až 35. napadnutého rozsudku). Odvolací súd uviedol, ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie, skutkový stav, ktorý považoval za rozhodujúci, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení, a prečo rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za vecne správne, k čomu na zdôraznenie jeho správnosti doplnil aj ďalšie dôvody, najmä v reakcii a za účelom vysporiadania sa s podstatnými odvolacími námietkami žalobcov. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, ako aj odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie, nevyplyva nedostatočnosť alebo nepresvedčivosť, ani absencia o skutkových a právnych záveroch, či taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie dostatočne a náležite neodôvodnil, a že pri rozhodovaní nezohľadnil odvolaciu argumentáciu dovolateľa.

13.6. Napokon odôvodnenie rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

13.7. Skutočnosť, že dovolateľ sa nestotožňuje s názorom odvolacieho súdu (aj súdu prvej inštancie), nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o neodôvodnenosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je daný prípad. Skutočnosť, že sa dovolateľ nestotožňuje s odôvodnením rozhodnutia odvolacieho súdu, rozsahom a výsledkom vykonaného dokazovania, nezakladá dôvodnosť podaného dovolania. Aj stabilná rozhodovacia prax ústavného súdu (sp. zn. II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, IV. ÚS 324/2011) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym

názorom účastníkov konania (strán sporu) vrátane ich dôvodov a námietok.

13.8. Vychádzajúc z vyššie uvedeného dovolací súd môže len konštatovať, že všeobecne formulovaná námietka dovolateľa o nepreskúmateľnosti rozsudku odvolacieho súdu neobstoí.

14. Dovolať v dovolaní v súvislosti s vadou podľa § 420 písm. f) CSP poukazujúc na skutkové okolnosti, prezentované ním v priebehu sporu, tiež prezentuje nesúhlas s vyhodnotením vykonaných dôkazov a svoju polemiku s názorom odvolacieho súdu.

14.1. Dovolať súd poukazuje na to, že právomoc súdu konať o spore, ktorého sa žaloba týka, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Dokazovanie je časťou civilného sporového konania, v ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Dovolať súd nie je skutkovým súdom. Hodnotenie dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Aktuálna procesná právna úprava vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, vyplývajúcej z ústavného princípu nezávislosti súdov. Táto zásada, vyplývajúca z čl. 15 základných princípov Civilného sporového poriadku, normatívne rozvinutá v § 191 ods. 1 CSP znamená, že záver, ktorý si sudca z vykonaných dôkazov urobí, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Strany boli povinné označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, pričom za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, najmä výsluch svedkov, listiny, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov a právnických osôb, obhliadka a výsluch strán sporu (§ 132 ods. 1 a § 187 ods. 1 a 2 CSP). O tom, ktoré z navrhovaných dôkazov (ale aj tých, ktoré nie sú navrhované) budú vykonané, prípadne akým spôsobom, rozhoduje výlučne súd, a nie strany sporu (§ 185 ods. 1 CSP).

14.2. Uvedenú dovoláciu námietku žalobcu I/ týkajúcu sa nesprávneho hodnotenia vykonaných dôkazov odvolacím súdom tak nemožno bez ďalších relevantných skutočností považovať za tzv. zmätočnosťnú vadu v procesnom postupe odvolacieho súdu, a to preto, že (i) hodnotenie dôkazov prislúcha zásadne len tomu súdu, ktorý ich vykonal, teda v tomto prípade súdu prvej inštancie, (ii) pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, ale táto skutočnosť sama osebe prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP nezakladá. Už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 42/1993, R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000), ako aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu (napr. sp. zn. 2Cdo/130/2011, 5Cdo/244/2011, 6Cdo/185/2011 a 7Cdo/38/2012) zastávali názor, že ani prípadná neúplnosť, či nesprávnosť skutkových zistení a skutkových záverov nie je v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaná bez ďalšieho za dôvod zakladajúci tzv. zmätočnosťnú vadu konania. Zmeny v právnej úprave dovolania a odvolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu týchto judikátov a rozhodnutí nedotkli, preto ich treba považovať za naďalej aktuálne. Preto nie je dôvodom zakladajúcim zmätočnosťnú vadu podľa § 420 písm. f) CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (pozri rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 8Cdo/187/2017, 9CdoPr/8/2023). Súlad tohto právneho názoru s ústavou posudzoval ústavný súd a nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (II. ÚS 465/2017, III. ÚS 40/2020).

14.3. Pokiaľ súdy nižšej inštancie opierali svoje zistenia o vykonané dôkazy, ktoré ale nevyhodnotili podľa predstáv žalobcu I/, nešlo o postup vylučujúci, či znemožňujúci žalobcovi I/ realizáciu procesných práv priznaných mu CSP. Dovolanie je z hľadiska jeho obsahu (§ 124 ods. 1 CSP) v tejto časti formulované (len) ako nesúhlasný prejav dovolateľa so skutkovými zisteniami súdov nižšej inštancie a ich právnym posúdením, ktorý ale túto argumentáciu neposúva do relevantnej roviny odvolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP.

15. Dovolať súd na základe uvedených dôvodov dovolanie žalobcu I/ podľa § 420 písm. f) CSP vyhodnotil ako neprípustné.

K dovolaniu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP

16. Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

17. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

18. Výpočet dôvodov uvedených v § 421 ods. 1 CSP je taxatívny. Všetky dôvody prípustnosti dovolania, ktoré sú vymenované v tomto ustanovení, s a vzťahujú výlučne na právnu otázku, ktorej vyriešenie viedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu; zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou dovolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna, ako aj procesnoprávna (v ďalšom texte len „právna otázka“). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia.

19. Dovolací súd zdôrazňuje, že otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní, a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom.

20. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 CSP nemôže dovolací súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili súd prvej inštancie a odvolací súd, pretože ak by k tomu pristúpil, dopustil by sa procesne neprípustného dovolacieho prieskumu, ktorý by bol (všeobecne) v zjavnom rozpore s novou koncepciou právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania, nastolenou prijatím aktuálneho procesnoprávneho predpisu - Civilného sporového poriadku, a zároveň takýto neprípustný dovolací prieskum by sa (konkrétne) priechil i cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (porovnaj analogicky sp. zn. 1Cdo/23/2017, 2Cdo/117/2017, 3Cdo/6/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017, 8Cdo/78/2017).

21. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 321 ods. 1 písm. a) CSP dovolateľ konkrétnu právnu otázku nesformuloval. Namietal, že odvolací súd sa pri svojom rozhodovaní odklonil od rozhodovacej praxe Ústavného súdu Slovenskej republiky, pričom konkrétne označil rozhodnutia sp. zn. IV. ÚS 65/2019, I. ÚS 510/2016, IV. ÚS 59/2021; od rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (rozhodnutie sp. zn. 4Cdo/88/1997) a rozhodovacej praxe súdov (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/41/2022 z 30. januára 2023).

22. V náleze sp. zn. IV. ÚS 65/2019 z 26. januára 2021 ústavný súd riešil ústavnú sťažnosť, ktorej podstatou je tvrdenie sťažovateľky, že ako dobromyseľná nadobúdateľka nadobudla vlastnícke právo k nehnuteľnostiam. „Vtedy účinný právny predpis, ktorým bol Občiansky súdny poriadok v § 243d ods. 2 výslovne uvádzal, že právne vzťahy niekoho iného než účastníka konania nemôžu byť novým rozhodnutím dotknuté. V súčasnosti účinný Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“) v § 456 zakotvuje identickú úpravu, keď ustanovuje, že právne vzťahy niekoho iného než strany nemôžu byť novým rozhodnutím dotknuté. Z označenej právnej úpravy vyplýva, že v prípade, ak na právne pomery účastníkov súdneho konania ukončeného právoplatným a vykonateľným rozhodnutím, aj keď neskôr na základe inštančného postupu zrušeným, nadväzujú ďalšie právne vzťahy, nemôžu byť tieto nadväzujúce právne pomery tretích osôb novým rozhodnutím dotknuté. Inými slovami, tretími osobami už nadobudnuté práva a povinnosti po vydaní právoplatného a vykonateľného rozhodnutia nemôžu byť

ovplyvnené tým, že toto pôvodné právoplatné a vykonateľné rozhodnutie bolo zrušené a v následnom konaní boli tieto pôvodné právne pomery autoritatívnym spôsobom usporiadané odlišne od pôvodného rozhodnutia.“

23. Nálezom sp. zn. I. ÚS 510/2016 z 19. januára 2021 Ústavný súd Slovenskej republiky zamietol sťažnosť sťažovateľov, ktorí namietali, že nižšie súdy sa nezaoberali ich argumentáciou o tom, že v čase nadobudnutia vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam boli dobromyseľní, pretože ich nadobudli od vlastníka, ktorý bol riadne zapísaný v katastri nehnuteľností ako jediný vlastník bez akéhokoľvek obmedzenia, pričom súdy iba poukázali na zásadu *nemo plus iuris ad alium transfere potest quam ipse habet* (ďalej len „*nemo plus iuris*“), podľa ktorej nemohli sťažovatelia, hoci dobromyseľní, nadobudnúť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam od nevlastníka. Ústavný súd o. i. uviedol: „Aj podľa vyslovených názorov v rozhodnutiach bývalého I. senátu ústavného súdu (pozn. - I. ÚS 549/2015) podstatným dôvodom na eventuality odklon od striktného uplatňovania zásady „*nemo plus iuris*“ musí byť výnimočnosť okolností, ktoré založia dobromyseľnosť nadobúdateľa s následkom jej prevahy nad ochranou pôvodného vlastníka. Nemožno v tejto súvislosti opomenúť, že súčasťou princípu materiálneho právneho štátu je nielen možnosť, ale aj povinnosť súdu vykladať právne normy ústavne súladným spôsobom s prihliadnutím na princíp elementárnej spravodlivosti. Z tohto dôvodu konajúci senát ústavného súdu úplne nezavrhne mimoriadne výnimočnú možnosť poskytnutia ochrany práv dobromyseľným nadobúdateľom, prioritne však k tejto otázke pristupuje zdržanlivo. V okolnostiach posudzovanej veci je potrebné vziať do úvahy, že vlastnícke právo pôvodného vlastníka nezaniklo zákonom predpokladaným spôsobom (absencia právneho titulu prevodu v dôsledku jeho absolútnej neplatnosti) a sťažovatelia tak mali nadobudnúť vlastnícke právo (resp. minimálne dobromyseľnú držbu) od nevlastníka. Ústavný súd dodal: „Sťažovatelia sa dožadujú uprednostnenia ochrany svojej dobromyseľnosti založenej „iba“ na ich viere v správnosť údajov v katastri nehnuteľností v čase uzavretia kúpnej zmluvy. Ako už bolo skôr uvedené, krajský súd túto okolnosť vyhodnotil ako nedostačujúcu na prelomenie zásady „*nemo plus iuris*“. V tejto súvislosti ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že v zmysle § 70 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov sú údaje katastra uvedené v § 7 hodnoverné, ak sa nepreukáže opak. Materiálna publicita údajov katastra je teda de lege lata vyvrátiteľná a podmienená tým, či sa v konkrétnom prípade nepreukáže nesúlad údajov katastra so skutočným stavom. S touto okolnosťou musí byť opatrný nadobúdateľ uzročený.“

24. V uznesení sp. zn. IV. ÚS 59/2021 z 9. februára 2021, ktorým bola odmietnutá ústavná sťažnosť, vyslovil ústavný súd právny názor, týkajúci sa možnosti prelomenia zásady *nemo plus iuris*: „Nemožno v tejto súvislosti opomenúť, že súčasťou princípu materiálneho právneho štátu je nielen možnosť, ale aj povinnosť súdu vykladať právne normy ústavne súladným spôsobom s prihliadnutím na princíp elementárnej spravodlivosti. Z tohto dôvodu ústavný súd úplne nezavrhne mimoriadne výnimočnú možnosť poskytnutia ochrany práv dobromyseľným nadobúdateľom, prioritne však k tejto otázke pristupuje zdržanlivo. Z hľadiska legitímnych očakávaní účastníkov predmetného súdneho konania proti sebe stoja očakávanie pôvodnej vlastníčky (žalobkyne) a očakávanie dobromyseľného nadobúdateľa (sťažovateľa). Pôvodná vlastníčka legitímne očakávala, že ochrana vlastníckeho práva nebude poskytnutá subjektu, ktorý ho nadobudol na základe absolútne neplatného právneho úkonu. Dobromyseľný nadobúdateľ mohol legitímne očakávať, že mu súdna ochrana bude poskytnutá, avšak len ako dobromyseľnému držiteľovi (§ 130 Občianskeho zákonníka), pretože platná právna úprava v čase podania žaloby v zásade vylučovala možnosť nadobudnutia plnohodnotného vlastníckeho práva na základe absolútne neplatného právneho úkonu okrem nasledujúcich výnimiek: 1. nadobudnutie nehnuteľnosti od nepravého dediča, 2. nadobudnutie nehnuteľnosti od nevlastníka v rámci konkurzného konania, 3. nadobudnutie nehnuteľnosti od nevlastníka v exekučnom konaní, 4. nadobudnutie nehnuteľnosti od nevlastníka v rámci dobrovoľnej dražby, 5. nadobudnutie nehnuteľnosti od oprávneného držiteľa podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 293/1992 Zb. o úprave niektorých vlastníckych vzťahov k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov (porovnaj: SUDZINA, M. Výnimky zo zásady *nemo plus iuris* so zameraním sa na nadobudnutie nehnuteľnosti od nevlastníka v slovenskom právnom poriadku. In: *Ius et Administratio* 1/2013). Ústavný súd vo všeobecnosti uzatvára,

že de lege lata vychádza náš právny poriadok z predpokladu, že ak zákon neustanoví inak, nikto nemôže previesť na iného vlastnícke právo, ktorým sám nemôže disponovať.“

25. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/88/1997 „nadobúdateľ majetku privatizovaného podľa zák. č. 92/1991 Zb. o prevode majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov je univerzálnym právnym nástupcom privatizovaného subjektu“.

26. Odvolací súd v súdnej veci potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, pričom sa plne stotožnil s jeho záverom, že na základe Hospodárskej zmluvy z 31. decembra 1977 prešlo na právneho predchodcu žalobcu 2/ vlastnícke právo výlučne k budove skladu, nie však k prístupovej ceste. Listinné dôkazy v konaní nepreukázali ani prevod správy v prospech právnych predchodcov žalobcov k sporným pozemkom, či iný právny dôvod, na základe ktorého by sa títo mohli domnievať, že sú vlastníkmi daných parciel, a ktorý by mohol viesť k záveru o vydržaní prístupovej cesty žalobcom 2/, či jeho právnymi predchodcami. Pokiaľ ide o oplotenie, toto posúdil ako príslušenstvo pozemkov, ktorých vlastníkom je žalovaný (petit II. žaloby). Obslužné chodníky, resp. pavlače a prečnievajúce časti konštrukcie striech skladu (petit VI.) posúdil ako súčasť stavby, ktorej vlastníkom je preukázateľne žalobca 1/. Žalobu žalobcov v časti určenia práva zodpovedajúceho vecnému bremenu (petity III. a IV. žaloby) zamietol pre nedostatok aktívnej vecnej legitimácie žalobcu 2/, ktorý nie je vlastníkom stavby, pre nedostatok naliehavého právneho záujmu, nakoľko tieto výroky by žiadnym spôsobom nezasiahli do právneho postavenia žalobcu 2/ s tým, že z vykonaného dokazovania tiež nevyplynulo, že by boli splnené ani podmienky vydržania tohto práva. Žalobu v časti o určenie neexistencie rampy neposúdil ako negatívnu žalobu v zmysle ustanovenia § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pričom z listinných dôkazov vyplýva, že rampa bola postavená a podľa železničnej knihy s týmto pomenovaním existuje doposiaľ. Poznamenal, že v právomoci súdu nie je rozhodovať o názvoch objektov ich negáciou, čím odôvodnil i nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení.

27. V danom prípade dovolateľ podrobil kritike konanie a rozhodovanie odvolacieho súdu, vysvetľoval, v čom vidí nesprávnosť záverov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie, avšak ani pri posudzovaní podaného dovolania z hľadiska jeho obsahu (§ 124 ods. 1 CSP) nemožno ustáliť, konkrétne ktorú právnu otázku (resp. otázky) riešenú odvolacím súdom odchyľne od popísanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky považoval za podstatnú z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Dovolateľom vyjadrená nespokojnosť s právnym posúdením veci v otázke „posudzovania vlastníckeho práva žalovaného k nehnuteľnostiam, ktoré podľa nášho názoru bolo riadne a relevantne spochybnené s ohľadom na viaceré zmeny vlastníckych vzťahov, a to prevodom správy a následkom privatizácie“, nie je správnym spôsobom vymedzená právna otázka, iba sformulovaná nespokojnosť s meritórnym rozhodnutím vo veci. Časť argumentov dovolateľa sa týka bezdôvodného obohatenia, ktorý nárok však predmetom konania nebol. Rovnako tak z obsahu napadnutého rozsudku nevyplyva, že by odvolací súd založil svoje potvrdzujúce rozhodnutie na výklade dôvodovej správy ku katastrálnemu zákonu z roku 1995.

28. Pokiaľ dovolateľ vidí odklon od označenej judikatúry v tom, že „súd nezohľadnil konštantnú rozhodovaciu prax odzrkadľujúcu sa aj v prezentovaných nálezoč, keď neprihliadol na rozhodnutie o vyvlastnení, či privatizácii, na ktorom podklade došlo k zmenám vlastníckych vzťahov, hoci formálne v katastri zápis pretrval“, dovolací súd poznamenáva, že argumentáciou žalobcu 1/ ohľadne privatizácie sa zaoberal súd prvej inštancie v rozsudku z 18. júna 2020 v bodoch 39. až 41. a uzavrel: „Predmetom privatizačného projektu predmetné nehnuteľnosti neboli a vzhľadom na spochybnenú existenciu titulu pre vstup do držby a oprávnenú držbu právneho predchodcu nie je možné započítať dobu držby právneho predchodcu žalobcu 2/ týchto nehnuteľností v jeho prospech. Absencia titulu pre vstup do oprávnenej držby je daná aj u samotného žalobcu 2/, keď navyše od 1. mája 2002 by mu neuplynula ani zákonom určená 10-ročná vydržacia lehota, keďže už 17. mája 2011 bola z jeho strany podaná žaloba na určenie vlastníckeho práva k týmto nehnuteľnostiam a v priebehu tejto 10-ročnej doby žalovaný spochybňoval oprávnenú držbu a možnosť nadobudnutia vlastníctva žalobcom 2/ vydržaním k týmto nehnuteľnostiam.“ Odvolací súd sa k odvolacej námietke žalobcov v tomto smere vyjadril v bode 22. napadnutého rozsudku: „Poukaz žalobcov na právnu úpravu týkajúcu sa prevodu majetku štátu podľa

odvolacieho súdu nemení nič na skutočnosti, že prístupová cesta, ako aj oplotenie, vo vzťahu ku ktorým sa v tomto konaní domáhajú určenia vlastníckeho práva, je vo vlastníctve žalovaného, nakoľko výslovne došlo len k prevodu skladu tovaru.“ Ďalej v bode 24. zdôraznil, že: „Pokiaľ ide o argumentáciu žalobcov, na základe ktorej by vlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam malo prejsť na žalobcov na základe rozhodnutia o privatizácii, odvolací súd k tejto argumentácii uvádza, že toto žalobcovia v konaní nepreukázali, pričom preukázanie takej skutočnosti by v konaní malo rozhodujúci význam, a teda vlastnícke právo by nebolo v tomto konaní sporným.“ Dovolateľ nešpecifikoval, v čom konkrétne sa mali právne závery odvolacieho súdu odkloniť od vyššie citovaných rozhodnutí ústavného súdu a najvyššieho súdu a jeho argumentácia tak zostáva v rovine spochybnenia skutkových záverov nižších súdov o tom, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že sporné nehnuteľnosti neboli predmetom privatizácie a správa k nim na žalobcu 2/, či jeho predchodcu, prevedená nebola.

29. Ďalej dovolateľ argumentuje, že odvolací súd mal správne vec posúdiť tak, že je potrebné skúmať vznik vlastníckeho práva žalobcu a j vydržaním. K uvedenej dovolacej námietke dovolací súd poznamenáva, že odvolací súd okrem toho, že sa stotožnil o. i. so závermi súdu prvej inštancie ohľadne nesplnenia podmienok vydržania nehnuteľností a práva vecného bremena v prospech žalobu 2/, resp. jeho právnych predchodcov (bod 18. odôvodnenia napadnutého rozsudku), sa podrobne a rozsiahlo venoval argumentácii žalobcov, týkajúcej sa vydržania, a to v bodoch 28. až 35. rozsudku. Takto sformulovaná dovolacia námietka je potom neopodstatnená. Skutočnosť, že dovolateľ prejaví nesúhlas s právnym záverom nižších súdov o nesplnení zákonných podmienok nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním stranou sporu, nepredstavuje relevantným spôsobom definovanú právnu otázku v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

30. Vo vzťahu k argumentácii dovolateľa o odklone odvolacieho súdu od rozsudku Krajského súdu v Prešove z 30. januára 2023 č. k. 7Co/41/2022-136 treba uviesť, že v zmysle judikátu R 71/2018 patria do pojmu „ustálená rozhodovacia prax odvolacieho súdu“ (§ 421 ods. 1 CSP) predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovaně vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali. Do ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu nepatria rozhodnutia ústavného súdu, krajských súdov Slovenskej republiky, Najvyššieho súdu Českej republiky ani Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri sp. zn. 3Cdo/6/2017, 3Cdo/165/2018, 6Cdo/79/2017). Pokiaľ sa riešenie určitej právnej otázky odvolacím súdom prípadne odkloní od právnych záverov prijatých týmito súdmi, nemôže ísť o odklon relevantný v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

31. Dovolací súd uzatvára, že dovolacia argumentácia dovolateľa nezodpovedá požiadavkám stanoveným v § 421 ods. 1 písm. a) v spojení s § 431 až § 435 CSP, pretože jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom neuviedol (konkrétne) právnu otázku riešenú odvolacím súdom, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od popísaných rozhodnutí najvyšších súdnych autorít. V bode 3.4. tohto rozsudku uvedená polemika dovolateľa nepredstavuje vymedzenie konkrétnej právnej otázky riešenej odvolacím súdom, od ktorej záviselo jeho rozhodnutie, bez čoho nemôže najvyšší súd pristúpiť k posúdeniu prípustnosti dovolania a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa. Argumentácia dovolateľa vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP je formulovaná ako zásadný nesúhlas so záverom odvolacieho súdu o správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie. Samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, či sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia, prípadne kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní žalobou uplatneného nároku, však významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 CSP a § 431 až § 435 CSP.

32. Dovolací súd pre úplnosť pripomína, že svoje rozhodnutie nemôže založiť na vlastných domnienkach alebo predpokladoch, nemôže nahradzovať kvalifikovaný servis poskytovaný právnym zástupcom, lebo

vymedzenie predmetu a rozsahu dovolania patrí do výlučnej sféry dovolateľa (porovnaj IV. ÚS 372/2020). Nie je úlohou najvyššieho súdu „hádať“, čo povedal dovolateľ, ale ani vyžadovať akúsi dokonalú formuláciu uplatneného dovolacieho dôvodu (porovnaj III. ÚS 223/2021).

33. Zhrnúc vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že dovolanie žalobcu 1/ v časti namietajúcej vadu podľa § 420 písm. f) CSP i v časti namietajúcej nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP, je neprípustné pre nevymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

34. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dovolanie ako celok odmietol (§ 447 písm. f) CSP).

35. Pri rozhodovaní o trovách dovolacieho konania dovolací súd aplikoval § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Podľa úspechu v dovolacom konaní by nárok na náhradu trov dovolacieho konania patrila žalovanému; z dôvodu, že žalovaný ostal v dovolacom konaní nečinný, trovy dovolacieho konania si neuplatnil a z obsahu spisu vyplýva, že trovy dovolacieho konania mu nevznikli, v súlade so svojou judikatúrou mu dovolací súd nárok na náhradu trov dovolacieho konania nepriznal (R 72/2018).

36. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.